

ἩΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος εἰκοστός.

Συνδρομὴ ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶνε ἑτήσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ἐπι τῆς λισσφ. Πανεπιστημίου 89. 22 Αὐγούστου 1885

ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΕΝ Τῇ ΔΥΣΕΙ ΚΑΙ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ

Συνέχεια ἴδε σελ. 569.

ΚΓ'

Ἐκ τῶν εἰρημένων δηλοῦται ὅτι ἡ Εὐρώπη ἀγνοοῦσα τὸ ἐλαφρὸν ἵππικὸν ἐδιδάχθη τοῦτο παρὰ τῶν Στρατιωτῶν. Εἶνε ἀληθές ὅτι ἐν Γαλλίᾳ διεκρίνοντο οἱ ἐλαφροὶ ἵππεῖς (*chevau-legers*) ἀπὸ τῶν Στρατιωτῶν (*Estradiots*), τὸν λόγον ὁμῶς τῆς διακρίσεως ταύτης διασαφηνίζει ὁ *de Bussy* γράφων «οἱ φύσει νεωτερισταὶ Γάλλοι νομίσαντες ὅτι μετὰβάλλοντες τὸ ὄνομα κατορθοῦσέν τι, μετωνόμασαν τοὺς Στρατιώτας *cavalerie legère*.»

Οἱ Στρατιῶται δὲν ἐχρησίμευσαν εἰς διοργανισμὸν μόνου τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν βαρέων ἵππέων καὶ αὐτοῦ τοῦ τιμαριωτικοῦ στρατοῦ. Κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1534 συγγραφείσαν *Discipline militaire* τοῦ *Bellay*, ἑκαστος Γάλλος τιμαριῶχος ὤφειλεν ἀπὸ ἡλικίας δεκαεπτὰ ἐτῶν νὰ ὑπηρετήσῃ ἐπὶ ἕξ μέχρις ἐννέα ἐτῶν εἰς τὰς τρεῖς σχολὰς τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικοῦ, τὰς λεγομένας τῶν τουφεκοφόρων, τῶν Στρατιωτῶν καὶ τῶν ἐλαφρῶν ἵππέων, ἵνα μάθῃ ὅλην τὴν ἐπιστήμην καὶ καταρτισθῇ ἄξιος τοῦ ὀνόματος πολεμιστῆς ¹⁾.

Ὁ τελευταῖος ἱστορικὸς τοῦ γαλλικοῦ ἵππικοῦ παραδέχεται, ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικοῦ μετήχθη ἔξωθεν εἰς Γαλλίαν, ὡς δηλοῖ καὶ αὐτὸ τὸ μὴ γαλλικὸν ὄνομα τοῦ *chevau-legers*, ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸ *cavallarmati* τῶν Ἰταλῶν. «Ἄν ὁ στρατηγὸς *Susane* ἐγίνωσκε τὴν ἱστορίαν τῶν Στρατιωτῶν, θὰ ἐβλεπεν ὅτι οἱ *chevau-legers* εἶνε τὰ γοργὰ ἄλογα ²⁾. Ὁ *Ricotti* θεωρεῖ ἀνεπίδεκτον συζητήσεως, ὅτι οἱ

Ἕλληνες Στρατιῶται ἐδίδαξαν τοὺς Ἰταλοὺς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἵππικοῦ. Ὁ *Σανούτος* συνεχῶς μνημονεῖ παρὰ τοὺς Στρατιώτας πολεμοῦντας καὶ Ἰταλοὺς ἐλαφροὺς ἵππεῖς *vestiti à modo di Stradiotti*. Εἶδομεν ὅτι ὁ μαρκήσιος τῆς *Μαντούης* ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς *Γενούης* πολεμεῖ μετὰ *Μερκουρίου*, ἵππέων καὶ ὀπλισμένων *al Albanaise*. Πλὴν τῶν μαρτυριῶν τούτων καὶ ὁ ὀργανισμὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι Στρατιωτῶν πείθει ὅτι τὸ εὐρωπαϊκὸν ἵππικὸν διεμορφώθη κατὰ τὸν Στρατιωτικὸν τύπον· οἱ ἐν *Κύπρῳ* τιμαριῶχοι διαιροῦνται εἰς Στρατιώτας καὶ τουφεκοφόρους, ὡς ἐν *Γαλλίᾳ* καὶ *Ἰταλίᾳ*. ¹⁾ κατωτέρω θὰ συγκρίνωμεν τοὺς ὑπὸ τῶν γάλλων λεγομένους *Argoulets* καὶ *Carabins* πρὸς τοὺς προσημειωθέντας *ζαγδάρους* τῶν Στρατιωτῶν.

Εἴτε ὁ *Ἀριανίτης*, εἴτε ἄλλος τις συγγενῆς τοῦ *Καστριώτου* προσήνεγκεν εἰς *Κάρολον* τὸν *Ἡ'* τοὺς πρώτους Στρατιώτας καὶ ὀνομάσθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀρχηγὸς τοῦ ἵππικοῦ, τὸ βέβαιον ὅτι οὗτος ἐξεγύμνασε κατὰ τὸ Στρατιωτικὸν σύστημα καὶ *Γάλλους* καὶ ἐμόρφωσεν οὕτω τὸν πρῶτον πυρῆνα τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικοῦ, τὸ ὅποιον εὗρεν ὁ *Μερκούριος* ἐν ἔτει 1503 εἰς τρεῖς χιλιάδας «ἄλογα λιντσέρ» συμποσούμενον. Εἰ καὶ οἱ *Γάλλοι* ὕστερον ἐκ πνεύματος καινοτομίας διήρσαν τὸ ἵππικὸν τῶν Στρατιωτῶν εἰς τουφεκοφόρους, Στρατιώτας καὶ ἐλαφροὺς ἵππεῖς, οὐδὲν ἦτον ἅπαν τὸ ἵππικὸν τοῦτο διατηρεῖ τὸ ἰδιάζον ὄνομα *Estradiots, Albanais, cavalerie Albanaise*.

Τὴν κατωτέραν βαθμίδα τῆς Στρατιωτικῆς τάξεως κατεῖχον οἱ λεγόμενοι *arquebusiers* ἢ τουφεκοφόροι, οὕτως ὀνομασθέντες ἀπὸ τῶν πυροβόλων ὀπλων τὰ ὅποια ἔφερον· οἱ αὐτοὶ ἔφερον παρὰ *Γάλλους* καὶ τὸ ἐπώνυμον *Argoulets*, δηλοῦν τὴν ἐξ Ἄργολίδος καταγωγὴν τῶν πρώτων μνημονεῖ τοὺς Στρατιώτας ὑπὸ τὸ ὄνομα *Argoulets*, ὁ στρατάρχης *de Montluc* ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασί του (1519-1559).

¹⁾ «*stipendiarii a cavallo, cioè Stradiotto o archibusero*.» Ἐκθεσις *Δουδούου* (1561) περὶ τῶν ἐν *Κύπρῳ* Στρατιωτῶν (ἐν *Lamansky*, σελ. 618)

¹⁾ Βιβλ. 1, κεφ. 11.

²⁾ *Κορωνάτος*, σελ. 47. Λέγονται καὶ *λιντσέρ* ἄλογα.

Οἱ τουφεκοφόροι ⁴⁾ Argoulets, ἤτοι Ἀργεῖοι ἦσαν οἱ πρόμαχοι τῶν Στρατιωτῶν, συνοδεύοντες ἐφιππιοὺς τούτους, καὶ πρῶτοι ἐφορμῶντες κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καθ' οὗ ἐξηκόντιζον ἐν τάξει τὰ βλήματά των, ἐν ἀρχῇ μὲν ριπτάρια (ζάγδα), ὕστερον δὲ πυροβόλα μακρὰ πιστόλια διὰ φυτιλίου ἐκπυροσκοροῦντα, καὶ ἐπὶ τέλους τὰ πλατύστομα τρομπόνα. ⁵⁾ Οἱ ὑπασπισταὶ οὗτοι ἢ παλληκάρια τῶν Στρατιωτῶν ἔφερον καὶ τὸ ὄνομα Ζάγδαροι ἀπὸ τῶν ἀκοντιζομένων ριπταρίων ἤτοι ζαγδῶν. Οὕτω προκινδυνεύοντες ἐξετίθεντο παρὰ τοὺς ἄλλους εἰς προφανῆ κίνδυνον, διὸ καὶ ὁ γνωρίσας τούτους Σανούτος ἀποκκαλεῖ uomini disperati che non istimano la propria vita. Διὰ τὴν αὐτὴν ἀφορμὴν καὶ οἱ προκινδυνεύοντες ἀκροβολιστὰὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἱππικοῦ φέρουσι συνήθως τὸ ὄνομα les enfants perdus.

Ὁ παλαιὸς ἱστορικὸς τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ Montgomerri-Courbusson περιγράφει οὕτω τοὺς ἐν Γαλλίᾳ ὑπηρετοῦντας Στρατιώτας καὶ Ἀργεῖους (Argoulets): «οἱ Στρατιῶται ἦσαν ὠπλισμένοι ὡς οἱ cheveu-legers, μόνον δ' ἀντὶ περιβραχιονίων καὶ χειρῶν ἐφόρουσαν χειροπέλλα καὶ χειρόκτια συρματόπλεκτα. Ἀπὸ τοῦ πλευροῦ των ἐκρέματο πλατεῖα σπάθη, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐφιππίου τὸ ἀπελατίκιον (masse)· ἐκράτουν ὀβελοειδῆ βάρβδον, μακρὰν δέκα μέχρι δώδεκα ποδῶν, εἰσδηρωμένην καὶ μυτερὰν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἄκροις ³⁾. Ἐνεδύοντο ἐπενδύτην κοντὸν καὶ ἄνευ χειρῶν ⁴⁾· ἀντὶ σημαίας (cornette) ἔφερον μέγα φλάμουρον ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς λόγχης, ὑφ' ὃ συνηνοῦντο. Τὴν κεφαλὴν ἐκάλυπτον διὰ κοπτοῦ κράνου (salade).

«Οἱ Ἀργεῖοι (Argoulets) ἦσαν ὠπλισμένοι ὡς οἱ Στρατιῶται, πλὴν τῆς κεφαλῆς ἣν ἐκάλυπτον διὰ πετάσου (cabasset) μὴ κωλύοντος τούτους ἀπὸ τοῦ νὰ σημαδεύωσι· τ' ἀμυντικὰ των ὅπλα συνίσταντο εἰς σπάθην ἐν τῷ πλευρῷ, ἀπελατίκιον ἐν τῷ ἀριστερῷ ἀγκυστρίῳ τοῦ ἐφιπ-

πίου καὶ δεξιόθεν μακρὸν τουφέκιον δύο ποδῶν καὶ ἡμίσεος ἐντὸς θήκης βραστοῦ δέρματος (cuir bouilli). Ἄνω τῶν ὀπλων των ἔφερον ἐπενδύτην κοντὸν ὡς ὁ τῶν στρατιωτῶν, καὶ μακρὸ φλάμουρον ὑφ' ὃ συνηνοῦντο.» ⁴⁾.

Ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Dreux οἱ Ἀργεῖοι οὗτοι ἐπολέμησαν ὑπὸ τὸν Κάρολον Θ', μνημονεύονται δὲ καὶ ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς καταστίχοις τῶν ἐτῶν 1562 καὶ 1563, ὕστερον ὅμως δι' ἄγνωστον αἰτίαν ἀφανίζονται, τὸ δὲ ὄνομά των παρέμεινεν ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ εἰς δῆλωσιν τοῦ νωθροῦ καὶ ἀσημάντου ἀνθρώπου «c' est un chetif argoulet.»

Ὁ Daniel προσπαθεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὸ ὑπὸ τῶν γάλλων μυκτηριζόμενον ὄνομα ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν Στρατιωτῶν τούτων, συνισταμένου εἰς κατασκοπέυσιν τοῦ ἐχθροῦ, τὴν ἐν ὑποχωρήσει καταδιώξιν του καὶ τὴν ἐν τῷ μάχεσθαι ἀταξίαν τῶν Argoulets. Ὁ στρατηγὸς Susane ὑποθέτει ὅτι ὁ ἐξευτελισμὸς τῶν Ἀργεῖων προσήλθεν ἐκ στρατιωτικῶν ἀτυχημάτων.

Τοὺς ἀφανισθέντας Argoulets, ἀντικαθιστῶσιν οἱ λεγόμενοι Carabins.

Περὶ τῆς ἐτυμολογίας τοῦ ὀνόματος τούτου πολλὰ ἐγράφησαν. Κατὰ τὸν Montgomerri ὁ Καραβινὸς Στρατιώτης, παρχγόμενος ἐκ τῆς ἰσπανικῆς λέξεως Kara (πρόσωπον) καὶ τῆς λατινικῆς binus (διπλοῦς) ἐδήλου τὸν διπρόσωπον, διότι οὗτοι ἐμάχοντο ὡς οἱ παλαιοὶ Πάρθοι ὑποχωροῦντες καὶ στρεφόμενοι. Ὁ Cazeneuve προτιμᾷ τὴν ἐκ τοῦ τουρκικοῦ Carabul (πρόσκοπος) ἐτυμολογίαν τοῦ Καραβινοῦ. Ὁ Daniel οὐδεμίαν τῶν ἐτυμολογιῶν τούτων δεχόμενος, θεωρεῖ τὴν λέξιν δυσσερμήνευτον. Ὁ Diez ἀνεζήτησεν ἐν τῇ προθηγιακῇ διαλέκτῳ τὸ ἐτυμον, ὃ δὲ Littre ἐσχέτισε τὸν Καραβινὸν πρὸς τὸν Καλαβρῖν.

Ἄλλ' οἱ Καραβινοὶ οὗτοι εἶνε αὐτοὶ οἱ Argoulets, ὡς γράφει ὁ καλῶς γνωρίσας τούτους ἱστορικὸς Σκηπιῶν Dupleix. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εὐκολοῦ καθ' ἡμᾶς ἢ ἐξηγήσεις τῆς μετωνυμίας. Εἴπομεν ὅτι εἰς τὰς πεδιάδας τοῦ Ἄργους κατεσκήνου οἱ λεγόμενοι Καμπῖται Στρατιῶται, οἵτινες μέχρι μὲν τῶν μέσων τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος δὲν εἶχον πλοῖα, ὕστερον ὅμως προσθέντες ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐπροχώρησαν πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ συνώκησαν τὰς νήσους Ὑδραν καὶ Πέτσαν. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάβω ὅτι πολλὰκις οἱ Ἕλληνας θαλασσινοὶ εὐδοκίμως ἐπολέμησαν ἐν τῇ ξηρᾷ· οἱ γαλεῶται μάχονται μετὰ τῶν Στρατιωτῶν ἐν Καλαβρίᾳ κατὰ τῶν ὑπὸ τὸν Aubigny γάλλων· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Carabin τῶν Γάλλων εἶνε μικρὰ παραφθορὰ τοῦ Ἕλληνος Καραβινοῦ ἢ Καραβησίου (ναυτικοῦ), ὡς ὁ Estradiot τοῦ Στρατιώτου, καὶ ὁ

⁴⁾ Τοιοῦτους τουφεκοφόρους ἀκροβολιστὰς εἶχον καὶ οἱ τελευταῖοι Βυζαντινοὶ καὶ οἱ Τούρκοι, ὡς γράφει ὁ Κριτόβουλος· «καὶ πρῶτα μὲν ἀκροβολισμοῖς ἰσχυροῖς ἐχρήσαντο πρὸς ἀλλήλους ἐκότεροι, τοῖς τε ἀπὸ τῶν ταξοτῶν θέλεσι τοῖς τε ἀπὸ τῶν σφενδονητῶν λίθοις καὶ τοῖς ἀπὸ μηχανῶν καὶ τουφεκῶν ἀφιμένους σιδηροῖς καὶ μολυβδίνους βόλοις» (σελ. 93). Τὸ τουφέκιον (τούφεκ παρὰ Κριτοπούλου) δὲν εἶνε λέξις τουρκικὴ ὡς κακῶς ἐσημείωσεν ὁ Κόντος, ἀλλ' ἑλληνικὴ σχηματισθεῖσα κατ' ὄνοματοποιίαν ἐκ τοῦ κρότου (τουφ), ὡς σημειοὶ σύγχρονος λόγιος.

⁵⁾ Πάντες γινώσκουσι τὰ τρομπόνα τῶν ἡμετέρων ναυτικῶν ἢ λέξις παράγεται ἐκ τῆς tromba τῶν Ἰταλῶν· οἱ ἐνετοὶ ὀνομάζουσι τὰ πυροβόλα ταῦτα tromboni καὶ spaz-zacampagna.

³⁾ Οὗτος εἶνε ὁ ὑπὸ τοῦ Κορωναίου λεγόμενος στόχος· ἢ Στρατιωτικὴ βάρβδος, ὀνομαζομένη ὑπὸ τῶν γάλλων Estradiotte, zagaie, ἣτο φοβερόν ὄπλον εἰς χεῖρας τούτων, δυναμῶν νὰ πληγῶσι ἐμπροσθεν, ὅπισθεν, καὶ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις.

⁴⁾ Ὁμοίον πρὸς τὸ νῦν λεγόμενον τζιποῦνι.

⁴⁾ Daniel, 166-168.

Argoulet τοῦ ἐξ Ἀργολίδος. Ἀνωτέρω περὶ Σορβόλου παρετηρήθη, ὅτι ὁ *marinero* οὗτος πολεμιστὴς φέρει καὶ τὸ ἐπώνυμον Καραβινός.

Ὁ *Sieur de Bellon* περιγράφει οὕτω τοὺς Καραβινούς: «φοροῦσι θώρακα καὶ πέτασον, ἢ καὶ κοπτὸν κρᾶνος. Ὅπλα ἐπιθετικὰ μεταχειρίζονται χονδρὸν πυροβόλον τριῶν ποδῶν ἢ πλεόν τὸ μῆκος, πλατύτατον τὸ στόμιον, σπάθην καὶ πιστόλαν. Ἐν ἀνάγκῃ φοροῦσιν ἐπενδύτην καὶ πέδιλα ἀντὶ στιβαλίων, καὶ οὕτως ἐξ ἰππέων μετασχηματίζονται εἰς πεζοὺς. Ὡς εἶνε ὀπλισμένοι εὐκόλως δύνανται νὰ μάχωνται πεζῇ καὶ ἀφ' ἵππου, ἢ καὶ ἀνάμικτοι πρὸς τὸ ἰππικόν.» Πληρέστερον τούτου περιγράφει τοὺς Καραβινούς ὁ *Montgomerri*: «διηρημένοι εἰς σώματα, μέχρι πεντήκοντα ἀνδρῶν προσεκολλῶντο ἐν ἐκάστῳ λόγῳ ἑλαφρῶν ἰππέων, τῶν ὁποίων ἀνεγνώριζον τὸν ἀρχηγὸν καὶ τὴν σημαίαν, διότι ἀμφοτέρων ἔστεροῦντο, ἔχοντες μόνον τοποτηρητὴν καὶ δύο λοχίας. Ἐν ἀμυντικῶν τῶν ὅπλα συνίσταντο εἰς θώρακα κρεμάμενον ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὤμου, χειρόκτιον σιδηρόπλεκτον πρὸς κράτησιν τοῦ χαλινοῦ καὶ πέτασον. Ὡς ἐπιθετικὰ δὲ μεταχειρίζοντο μακρὸν τουφέκιον τριῶν ποδῶν καὶ ἡμίσεος τοῦλάχιστον, καὶ πιστόλιον ἐμάχοντο συνήθως σχηματίζοντες μικρὰν ἴλην βαθεῖαν μᾶλλον ἢ πλατεῖαν, βαθίζουσαν δεξιόθεν τῶν ἑλαφρῶν εἰς οὗς ἀνήκον. Εἰς σύνθημα τοῦ ἀρχηγοῦ ἐπροχώρουν κατὰ τῶν βαρέως ὀπλισμένων ἰππέων τοῦ ἐχθροῦ εἰς ἀπόστασιν διακοσίων ἢ ἑκατὸν θημάτων, καὶ ἀφοῦ ἐν τάξει ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἔρριπτον τὰ βλήματά των ὑπεχώρουν ὀπισθεν τοῦ σώματος των. Ἄν οἱ ἐχθροὶ εἶχον Καραβινούς, οὗτοι ὤφειλον νὰ τοὺς προσβάλωσι καὶ ἐμποδίσωσι τὴν κατὰ τῶν ἑλαφρῶν ἰππέων ἐπίθεσιν των.» Οἱ Καραβινοὶ δὲν ἤρχιζον μόνον ὡς ἄνω τὴν μάχην, ἀλλὰ καὶ δι' ἀκροβολισμῶν ἐξησφάλιζον τὴν ὑποχώρησιν ἀπαραλλάκτως ὡς οἱ προρρηθέντες Ζάγδαροι καὶ οἱ τῶν Βυζαντινῶν ριπταρισταί.

Οἱ δίμαχοι οὗτοι καὶ καλοὶ σκοπευταὶ Στρατιῶται ἀπέβησαν ὠφελιμώτατοι εἰς τοὺς ἑλαφροὺς ἰππεῖς, οἵτινες ἐπὶ τέλους, ὡσεὶ ἐπισκιασθέντες ὑπὸ τῶν Καραβινῶν, ἀπήτησαν τὸν ἀπὸ τούτων χωρισμὸν των. Ἐν ἔτει 1622 συγκεντρωθέντες οἱ Καραβινοὶ ἐν τῇ πολιτορικῇ τῆς Ῥοχέλλης ἐσχημάτισαν χωριστὸν σῶμα, τοῦ ὁποίου διοικητὴς διωρίσθη ὁ στρατηγὸς Ἰσαὰκ d' Arnaud. Ἐκτοτε δὲ μέχρι τοῦ 1661 διατηροῦνται αὐθύπαρκτοι, φέροντες τὸ ὄνομα *Carabins d' Arnaud*, καὶ διαπρέπουσιν εἰς τοὺς πολέμους τῆς Ῥοχέλλης, Σαβοΐας, Λαγυεδόκης καὶ Λορραίνης. Ἐπειδὴ δὲ τὸ τάγμα τοῦ Ἀρνῶ ἀπετέλουν Γάλλοι καὶ Ἑλληναὶ, οἱ τελευταῖοι ἀποχωρισθέντες σχηματίζουσιν ἴδιον σῶμα ὑπὸ τὸν ὄνομα *Saint-Simon*, τότε μὲν ἐπονομασθέντες οἱ ξένοι *Karabivrol*, ὕστερον δὲ *les Carabins de Saint-Simon* παρευρέθησαν εἰς τοὺς πολέ-

μους τῆς Ἰσπανίας, Φλανδρίας, Πικαρδίας κλπ. μέχρι τοῦ 1661, ὅτε καὶ ἀφέθησαν ¹⁾. Ὡς οἱ Ζάγδαροι ἐπεριφέρονται τὴν ζωὴν, οὕτω καὶ οἱ Καραβινοὶ ἐθεωροῦντο ὡς οἱ μᾶλλον ριψοκίνδουνοι τῶν στρατιωτῶν: «gens déterminés, comme le furent depuis les Dragons dela Ferté», λέγει ὁ Daniel.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δηλοῦται ὅτι οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Καραβινοὶ ἦσαν οἱ αὐτοί, ὑπὸ μὲν τῶν ἀρχαίων λεγόμενοι ἰππακοντισταί ²⁾, ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν ριπταρισταί καὶ ὑπὸ τῶν Στρατιωτῶν Ζάγδαροι. Ἡ πολλὰκις μνημονευθεῖσα Παράδρομὴ τοῦ Φωκᾶ διατυποῖ ὅτι αἱ προφυλακαὶ τοῦ ἀκριτικοῦ ἰππικοῦ συγκείμεναι ἐξ ἑκατῶν ἰππέων ὤφειλον ν' ἀκροβολίζωσι τοὺς ἐχθροὺς καὶ μάχωνται πεζῇ τε καὶ ἀφ' ἵππου ³⁾. Ὡς οἱ θαλάσσιοι Καραβινοὶ μάχονται ἐν τῇ ξηρᾷ, οὕτω καὶ οἱ βυζαντινοὶ ριπταρισταὶ πολεμοῦσιν ἐν ξηρᾷ τε καὶ θαλάσῃ ⁴⁾.

Καθὼς οἱ Ἀργεῖοι ἀφανισθέντες ἐν Γαλλίᾳ ἀφῆκαν αὐτὸ τὸ ὄνομα των εἰς δῆλωσιν τῆς ἐκεῖθεν διαβάσεώς των, οὕτω καὶ οἱ διαδεχθέντες τούτους Καραβινοὶ ἐπιζῶσιν ἔτι ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ. Ἄλλοτε *carabins* ἐλέγοντο ὑπὸ τῶν Γάλλων πάντες οἱ μαθητευόμενοι ἐπιστήμονες, νῦν δὲ μόνον οἱ τῆς ἱατρικῆς σχολῆς φοιτηταί. Εἰς τούτους ὀφείλει τὸ ὄνομα του καὶ τὸ γνωστὸν ὄπλον ἡ *καραμπίρα*, καλουμένη ἄλλοτε καὶ *μουσκέττον κατ' ἰταλικὴν* μετάφρασιν τοῦ εἴδους τῶν βλημάτων, τὰ ὁποῖα οἱ Βυζαντινοὶ τακτικῶς ὀνομάζον *μυίας* (*la mosca*).

Ἡ παρὰ τῷ ποιητῇ *Regnard* ἀπαντῶσα κωμικὴ φράσις *orchestre de carabin* ἀποδεικνύει ὅτι ἡ μουσικὴ καὶ ὁ χορὸς τῶν Καραβινῶν ἐνεποίησεν εἰς τοὺς Γάλλους τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν ὡς καὶ παρὰ τοῖς Βενετοῖς. Ὁ προσφιλεὶς χορὸς τῶν Στρατιωτῶν ἦτο ἡ πυρρίχη, ἢ μέχρις ἡμῶν διασωζομένη ὑπὸ τὸ ὄνομα Τσάμικος, ἢ κλέφτικος χορὸς. Ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν τὴν πυρρίχην ἐχόρευον οἱ λεγόμενοι ἀρμάτοι, ἢ ἀρματοῦραι, ἦτοι τὰ παλληκάρια τῶν Στρατιωτῶν, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ σχολιαστοῦ τοῦ Πτολεμαίου ἀπλορχισταί, ὅπερ εἰσὶν οἱ μεθ' ὅπλων ὀρχούμενοι, οὗς καλοῦσιν ἀρματοῦρας. ⁵⁾ Ἡ πυρρίχη τῶν Στρατιωτῶν δὲν ἦτο ἀπλοὺς χορὸς, ἀλλὰ καθαρὰ πολεμικὴ παράστασις, ἐν ἣ ὁ ὀπλορχιστὰς διαιρούμενοι εἰς δύο πολεμικὰ στρατόπεδα παρίσταντο Ἰσραηλινοὺς ἢ Τούρκους καὶ Ἑλληνας μαχομένους, μέχρις οὗ οἱ πρῶτοι καταπονοῦμενοι ὑπὸ

¹⁾ Susane, histoire de la Cavalerie Française, τόμ. Γ', σελ. 128, 133. Παράβ. Daniel, histoire dela milice, σελ. 166-171.

²⁾ Τακτικὴ αὐτοκράτορος Λέοντος, VII, 33.

³⁾ Περὶ Παράδρομῆς πολέμου, σελ. 208.

⁴⁾ Λέοντος, περὶ ναυμαχίας, XIX, 13.

⁵⁾ Γλωσσάριον Μεουρσίου ἐν λέξ. Ἀρματοῦρα.

τῶν δευτέρων παρεδίδοντο ὡς αἰχμάλωτοι. Μιμησις τῆς Στρατιωτικῆς ταύτης πυρρίχης εἶνε ἡ παρὰ τοῖς Βενετοῖς διαμεινάσα *Moresca*, οὕτω λεγομένη οὐχὶ διότι ἀπὸ τῶν *Mori* (Αράβων) ἐλήφθη, ἀλλὰ διότι παρίστα τοὺς Μόρους ἡττωμένους ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν. Ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Κρήτης παρίστατο ἡ πυρρίχη ὡς μεσοσκηνίος τοῦ δράματος.

Πλὴν τῆς πυρρίχης ὁ ἦχος τῶν Στρατιωτικῶν τραγουδιῶν ἐπροξένησε μεγάλην ἐντύπωσιν· ἐν γένει μὲν ἐπηνεῖτο ἡ πρωτοτυπία τοῦ ῥυθμοῦ καὶ ὁ μέχρι μελαγχολίας παθητικὸς τόνος, ἄλλοι ὅμως ἔψεγον τὰ ἔσματα ταῦτα ὡς μονότονα καὶ πέραν τοῦ δέοντος ἐνθουσιῶντα τοὺς ψάλλοντας. Ἀλλὰ καὶ κακόφωνοι καὶ περιχυτολόγοι Στρατιῶται συνετέλεσαν εἰς διακωμῶδῆσιν τῆς μουσικῆς των. Περὶ τὰ μέσα τῆς ΙΣΤ' ἑκκτονταετηρίδος οἱ διασημότεροι τῆς Ἰταλίας μουσικοδιδάσκαλοι τονίσαντες διάφορα ἔσματα κατὰ τὸν Στρατιωτικὸν ἦχον ἐδημοσίευσαν ταῦτα εἰς ὄνομα τοῦ Μανώλη Βλέσση, Ναυπλιέως Στρατιώτου, γνωστοῦ διὰ τὸν περιπλάνητον βίον του καὶ ἰδίᾳ τὰς γελοίας περιχυτολογίας του. Ὁ ἐνετὸς Μολίνος συνέγραψε μέγα ποίημα, ἐν ᾧ κατὰ μίμησιν τοῦ Ἀριόστου διακωμῶδεῖ τὸν Ἕλληνα *Orlando Furioso*. Καὶ πιθανὸν μὲν ὅτι ἐφάμιλλος τοῦ Βλέσση Καραβινὸς συνετέλεσεν ἐν Γαλλίᾳ εἰς διακωμῶδῆσιν τῆς Στρατιωτικῆς μουσικῆς, ὡς δηλοῖ ἡ προσημειωθεῖσα γαλλικὴ φράσις, ἐν γένει ὅμως αὕτη πολὺ ἐτιμήθη ὑπὸ τῶν εἰδημόνων, καὶ εἰς πολυτελῆ ἡγεμονικὰ δαίπνα μνημονεύονται καὶ Στρατιῶται παίζοντες τὸ θαμπουρι (ταμποურᾶν) καὶ κατακηλοῦντες τοὺς συνδαιτυμόνας διὰ τοῦ ἔσματος των. Ἰδοὺ πῶς περιγράφει ὁ Σανούτος ἓνα τῶν αἰδῶν στρατιωτῶν παρευρεθέντα εἰς τὸ μέγα διπλωματικὸν δαίπνον τοῦ καρδινάλιου Γριμάνη (1505): «Εἰσῆλθεν ὁ Ἀλθανός, καλούμενος Βαρλέττας, ἐνδεδυμένος χρυσοῦρῃ ἐνδύματα καὶ κρατῶν ταμποურᾶν ὅλον ἐξ ἀργύρου κατεσκευασμένον, συνωδευμένους ὑπὸ συντρόφου κρατοῦντος μικρὸν λύρα, καὶ ἀμρότεροι ἐν τῷ αὐτῷ ῥυθμῷ ἔπαιξαν ἔσματα τινα θελκτικὰ, λεπτὰ καὶ πολὺ εὐχάριστα»¹⁾.

Οἱ ἐν Γαλλίᾳ Στρατιῶται οὔτε πολυάριθμοι ἦσαν, οὔτε ἠδύναντο νὰ ἐπισκιάσωσι τὴν ἀξίαν καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἑλβετῶν μισθοφόρων, εἶνε μάλιστα ἄπορον πῶς μετὰ τὴν ἐν Μκρινιαν μάχην δὲν ἐζήτησαν ἀλλαχοῦ εὐρύτερον στάδιον. Ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ πλὴν τῶν ἐν Γαλλίᾳ ἐπολέμησαν ὑπὲρ Φραγκίσκου τοῦ Α' καὶ ἅπαντες οἱ τὴν σύμμαχον Ἑνετιαν ὑπηρετοῦντες Στρατιῶται, καὶ ἰδίως τὸ ὑπὸ τὸν Μερκούριον τάγμα. Εἶνε γνωστὸν ὅτι τὴν ἐν Μκρινιαν κατὰ τῶν Ἑλβετῶν μάχην, τὴν δικαίως ἐπικληθεῖσαν «μάχην γιγάντων» ἐκέρδισεν ἐπὶ τέλους ὁ βασι-

λεὺς τῆς Γαλλίας, ὅστις θαυμάζων τὴν ἀνδρείαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταπονηθέντων λεόντων τῶν Ἑλβετῶν συνωμολόγησε πρὸς τοὺτους τὴν περιώνυμον συνθήκην (1516), δι' ἧς μέχρι τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἐξησφαλίσθη ἡ μισθοφορὰ τῶν Ἑλβετῶν ἀντὶ ἐτησίου ἐπιχορηγήσεως 700 χιλιάδων λιτρῶν.

Ἡ πρὸς τοὺς ξένους προτίμησις αὕτη βαθέως ἐπλήγωσε τὴν φιλοτιμίαν τοῦ ἀναγεννωμένου γαλλικοῦ στρατοῦ, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ἐν τῇ τακτικῇ τοῦ Bellay παραπόνων. Ἀλλ' ἐνῷ ὁ γάλλος εὐπατρίδης ἐπικρίνει τὴν πρὸς τοὺς Ἑλβετοὺς καὶ Γερμανοὺς τυφλὴν τῶν βασιλέων ἀφοσίωσιν, δὲν συμπεριλαμβάνει ἐν τῇ μομφῇ καὶ τοὺς Στρατιώτας, ἐξ ἐναντίας μάλιστα συνιστᾷ τὰ γυμνάσια των ὡς ἀπαραίτητα εἰς τὴν στρατιωτικὴν μόρφωσιν παντὸς Γάλλου εὐπατρίδου.

Μεταξὺ Ἑλβετῶν καὶ Στρατιωτῶν ἐπικρατεῖ ἡ ἀμοιβαίότης ἐκείνη τῆς ἐκτιμήσεως, ἡ διακρίνουσα τοὺς ἀληθῶς γενναίους. Ἐνεοὶ ἐκ θαυμασμοῦ θεωροῦσιν ἐν Γενουῇ τοὺς Στρατιώτας προσβάλλοντας τὸν ἐχθρικὸν προμαχῶνα, καὶ ἐν ᾧ χρόνῳ διαρκεῖ ἡ φοβερὰ προσβολὴ «φιλοῦσιν οἱ Ἑλβετοὶ τὸ χῶμα καὶ μένουσιν ἀκίνητοι μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους.» Εἰς ἀνταπόδοσιν τῆς ἐκτιμήσεως οἱ ἐν Μκρινιαν ἀγωνισθέντες κατ' αὐτῶν Στρατιῶται, τοὺς ἀποκαλοῦσι «παλληκάρικα, λέοντας μανισμένους, τεχνίτας εἰς τὸ μάχεσθαι, πολεμικούς, κ' ἀνδρείους».

Συλλαβῶν ὁ Μερκούριος τριακοσίους Ἑλβετοὺς, δὲν περιάγει καὶ τοὺς αἰχμάλωτους τουτοῦ: ὠπισθοθεμένους εἰς τὰς πόλεις, ἀλλ' ἀμέσως τοὺς ἐλευθεροῖ καὶ γενναίως φιλοδωρήσας ἀποστέλλει εἰς τὰς πατρίδας των.

Εἶτε ἐν Ἀγγλίᾳ, εἶτε ἐν Γαλλίᾳ, εἶτε ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ καὶ Πολωνίᾳ πολεμοῦσιν οἱ Στρατιῶται, δὲν ἀποσπῶσι τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τῆς πατρίδος. Οἱ παλαιστρατοὶ ἐπιστρέφοντες φέρουσιν εἰς τοὺς νέους καὶ γνώσεις καὶ πείραν καὶ ἰδίως τὰ ὅλον ἐτελειοποιούμενα πυροβόλα ὄπλα, εἰς χειρισμὸν τῶν ὁποίων γυμνάζουσιν αὐτοὺς. Οἱ ἀρματωλοὶ ἀντικαθιστῶσι τὸ τόξον διὰ τοῦ μακροῦ τουφεκίου τῶν Ἀργείων, οἱ δὲ ναυτικοὶ διὰ τοῦ τρομπονίου τῶν Καραβινῶν. Ἐν τῇ ξένη λησμονοῦνται αἱ τοπικαὶ ἀντιζηλιαί, ζωγονεῖται τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα καὶ ριζοβολεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ ἡ χριστιανικὴ πίστις, ἡ μόνη παρηγορία τοῦ δούλου. Οἱ ἀπανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος συρρεῦσαντες ἐν Εὐρώπῃ λόγιοι καὶ ἔμποροι, οἱ διὰ παντὸς ἀποχαιρετήσαντες τὴν ἀπολεσθεῖσαν πατρίδα, μετ' ἐκπλήξεως ἀκούουσιν ὅτι τὸ δόρυ τοῦ Στρατιώτου τιμᾷ καὶ δοξάζει τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα, καὶ προσπαθοῦσι νὰ γνωρίσωσι καὶ προσοικειωθῶσι τοὺς χρησίμους τοὺτους προστάτας τῆς δυστυχίας, τοὺς μέλλοντας ἐλευθερωτὰς τοῦ ζῶντος γένους. Πολεμῶν ἐν Γερμανίᾳ

¹⁾ Sanuto Diarii, VI, σελ. 174.

ὁ Δωριεύς Διασωρίνος παρακαλεῖ τὸν Μελάγ-
χθωνα ἵνα ὑψώσῃ τὴν κραταιὰν φωνὴν τοῦ καὶ
ὑπὲρ τῆς δυστυχοῦς Ἑλλάδος, ὁ δ' αὐτὸς Στρα-
τιώτης προσενεγκὼν εἰς Φίλιππον τὸν Ε' ὠραῖον
κώδικα τῶν Στρατηγικῶν τοῦ Αἰλιανοῦ τὸν
ἱκετεύει ἵνα ἐλευθερώσῃ τὴν Ἑλλάδα, ἐπιλέγων
«ἐνθυμοῦ τὰς Ἀθήνας (μυῖσο Κερκωπίης)».

(Ἔπεται τὸ τέλος) K. ΣΑΘΑΣ

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΒΙΛΛΕΜΕΡ

(Μυθιστορία Γεωργίας Σάνδ.—Μετάφρασις Α. Β.)

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

ΙΗ'

Ἡ Καραλίνα ἐξεπλάγη, μὴ βλέπουσα ἐπα-
νερχόμενον τὸν μαρκήσιον, καὶ ἀπεσύρθη ἐκ
τῶν πρώτων, πειθομένη ὅτι δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ,
πιστεύουσα ὅτι ταχέως ἤθελεν ἐκεῖνος γίνεαι
πάλιν κύριος ἑαυτοῦ. Οὐδόλως ἐμάντευε τὴν
ἀλήθειαν.

Ἡ Κ. Δαρνλάδ εἶχε κατασκόπους ἐν τῷ
χορῷ, κ' ἕνα ἰδίως μεταξὺ αὐτῶν, γραμματέα
πρεσβείας, ὅστις ἤλιπιζε νὰ τὴν νυμφευθῆ, καὶ
ὅστις τὴν ἐπαύριον εὐθὺς προΐαν τῇ ἀνήγγειλε
τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν τῆς συντρόφου δεσποινί-
δος. Τὸ περιπαθὲς ἦθος τοῦ μαρκησίου δὲν
εἶχε διαφύγει τὴν ὀξύδερκειαν τῆς κακεντρεχείας,
ὁ δὲ νεαρὸς διπλωμάτης εἶχε μάλιστα ὀσφρανθῆ
σπουδαῖόν τινα διάλογον μεταξὺ τοῦ μαρκησίου
καὶ τῆς μητρὸς του καθ' ἣν στιγμὴν ἀπεχώ-
ρησαν ὁμοῦ τῆς αἰθούσης.

Ἡ Λεοντία ἐφάνη ἀκροασθεῖσα τὴν ἀναφορὰν
ταύτην μετὰ πλήρους ἀδιαφορίας. Διενόηθη
ὅμως, ὅτι καιρὸς ἦτο νὰ ἐνεργήσῃ, καὶ περὶ τὴν
μεσημβρίαν ἐφάνη παρὰ τῇ μαρκησίᾳ, καθ' ἣν
στιγμὴν εἰσῆρχετο πρὸς αὐτὴν ἡ Καραλίνα.

— Μίαν στιγμὴν, ἀγαπητῆ μου φίλη, τῆς
εἶπεν· ἄφησέ με νὰ εἰσέλθω πρώτη· εἶνε ὑπό-
θεσις κατεπίγουσα· πρόκειται περὶ βοηθείας
πτωχῶν ἀνθρώπων, οἵτινες θέλουν νὰ μείνωσιν
ἄγνωστοι.

Μόλις δὲ μείνασα μόνη μετὰ τῆς μαρκησίας,
ἐζήτησε παρ' αὐτῆς συγγνώμην ὅτι ἐν ἡμέραις
χαρῆς ἤρχετο νὰ τῇ ὁμιλήσῃ περὶ πτωχῶν.

— Τώρα τούναντίον εἶνε ἡμέρα τῶν πτωχῶν,
ἀπήντησεν ἡ γενναία γυνή. Εἰπέτε μου. Με-
γάλην χαρὰ μου θὰ ἦνε νὰ δύναμαι τώρα νὰ
κάμνω περισσότερον καλὸν παρ' ἄλλοτε.

Ἡ Λεοντία εἰχεν ἐξαιρετα παρσκευασμένην τὴν
πρόφασιν αὐτῆς. Ἀφοῦ ἐξέθηκε τὴν αἴτησίν της
κ' ἐνέγραψε τὴν μαρκησίαν εἰς τὸν κατάλογον

τῶν συνδρομῶν, προσεποιήθη ὅτι ἤθελε ν' ἀπέλυ-
ταχέως, ἵνα προκαλέσῃ τὴν μαρκησίαν νὰ τὴν
κρατήσῃ. Περιττὸν δὲ νὰ μνημονεύσωμεν τῶν
ἐπιτηδείων περιστροφῶν, δι' ὧν ἡ μοχθηρία της
ἔφερεν εἰς τὸ μέσον τὸ κύριον τῆς συνομιλίας ἀν-
τικείμενον. Τὰς ἀτιμίας ταύτας τῆς καρδίας,
κοινοτάτας δυστυχῶς, ἐνθυμοῦνται πάντες ὅσοι
ἠσθάνθησαν τὰ σκληρὰ των ἀποτελέσματα, ὀλί-
γιστοι δὲ εἶνε δυστυχῶς οἱ λημονηθέντες ὑπὸ
τῆς συκοφαντίας.

Ἔγεινε φυσικῶς λόγος περὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ
Γαετάνου καὶ τῶν προτερημάτων τῆς νεαρᾶς
δουκίσσης.

— Τὸ καλλίτερον της προτέρημα κατ' ἐμέ,
εἶπεν ἡ Λεοντία, εἶνε ὅτι δὲν ζηλεύει κανένα,
οὐδ' αὐτήν. . . Συγγνώμην! παρ' ὀλίγον μοῦ ἔφευ-
γε τὸ ὄνομα.

Ἐπανελάθε δὲ τρίς τὸ πρᾶγμα ἀρνούμενη
πάντοτε νὰ εἰπῇ τὸ ὄνομα ἐκεῖνο, ὅπερ ἤρχιζε
ν' ἀνησυχῆ τὴν μαρκησίαν. Τέλος τῆς διέφυγε
καὶ τὸ ὄνομα, ἦτο δὲ τὸ ὄνομα τῆς Καραλίνας.

Κ' ἔσπευσε μὲν νὰ τὸ ἀνακαλέσῃ, λέγουσα ὅτι
ὠλίσθησεν ἡ γλῶσσα της. Ἀλλ' οὐχ ἦττον ἐντὸς
δέκα λεπτῶν ἡ μαρκησία περιέστη εἰς τὴν ἀνάγκη-
ν ν' ἀκούσῃ αὐτὴν ἠρκιζομένην, ὅτι εἶχεν ἰδεῖ,
ἰδίως ὄμμασιν, ἐν Σεβάλ, τὸν δούκα συνο-
δεύοντα περὶ τὰ χαράγματα τὴν Καραλίαν εἰς
τὸ οἰκημῆ της, κρατοῦντα τὰς χεῖράς της διὰ
τῶν χειρῶν του, καὶ ὁμιλοῦντα πρὸς αὐτὴν με-
τὰ διαχύσεως ἐπὶ τρία ὅλα λεπτά, κάτω τῆς
κλίμακος τῆς Ἀλώπεκος.

Μετὰ τοῦτο δὲ ἀπήτησεν ἐνόρκως παρὰ τῆς
μαρκησίας — ἧς ἐγνώριζε πόσῃ σοβαρότητα
εἶχον οἱ λόγοι — νὰ μὴ τὴν προδώσῃ, νὰ μὴ δη-
μιουργήσῃ ἐχθροὺς εἰς αὐτήν, ἧτις οὐδέποτε εἶ-
χεν ἐχθροὺς, λέγουσα ὅτι φοβερὰ ἐλυπεῖτο διὰ
τὴν ἐπιμονὴν ἐκείνην τῆς μαρκησίας, ἧτις ἠνάγκ-
κασεν αὐτὴν ν' ἀποκαλύψῃ ὅ,τι δὲν ἤθελεν, ὅτι
καλλίτερα θὰ ἔκαμνε νὰ παρακούσῃ, ὅτι ἠγά-
πα ἀληθῶς τὴν Καραλίαν, ἀλλ' ὅτι τέλος πάν-
των, ἀφοῦ αὐτὴ εἶχεν ἐγγυηθῆ περὶ τῶν ἠθῶν
της, τὸ καθήκον της ἦτο νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι εἶ-
χεν ἀπατηθῆ.

— Καλὲ δὲν εἶνε τίποτε! εἶπεν ἡ μαρκησία,
ἐντελῶς κυρία ἑαυτῆς, ὄλ' αὐτὰ εἶνε ἀσή-
μαντα πράγματα. Ἡμπορεῖ νὰ ἦτο φρονιμωτάτη
καὶ νὰ ἐνέδωσεν εἰς τὸν ἀκαταμάχητον αὐτὸν
δούκα. Εἶνε πολὺ ἐπιτήλειος αὐτός! Μὴ φοβῆ-
σθε τίποτε! Θὰ προσποιηθῶ ἐντελῆ ἄγνοιαν, καὶ
θὰ ἐνεργήσω ἐν ἀνάγκῃ ὅπως πρέπει, χωρὶς νὰ
φανῆ.

Ὅτε εἰσῆλθεν ἡ Καραλίνα, καθ' ἣν στιγμὴν
ἐζήρχετο ἡ Λεοντία, τῇ ἔτεινεν αὐτὴ εὐθύμως
τὴν χεῖρα, λέγουσα ὅτι ἡ φήμη τῆς χθεσινῆς της
ἐπιτυχίας εἶχε φθάσει καὶ εἰς τὰς ἀκοάς της,
καὶ ὅτι τὴν συνέχαιρεν ἐγκαρδίως.